



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr.Hany Veberové a soudců Mgr.Marka Bedřicha a JUDr.Jitky Hroudové v právní věci žalobce **J. S.**, bytem v P. 6, V. 850/36, zastoupeného JUDr.Bohumilem Měšťánkem, advokátem se sídlem v Praze 6, Čs.armády 828/34, proti žalované **Vězeňské službě České republiky**, se sídlem v Praze 4, Soudní 1672/1a, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného správního úřadu ze dne 30.9.2013, č.j.: VS 11/017/007/2013-50/PRV/080

t a k t o :

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění

Žalobce se žalobou, podanou u Městského soudu v Praze, domáhal přezkoumání a zrušení rozhodnutí generálního ředitele Vězeňské služby České republiky ve věcech služebního poměru ze dne 30.9.2013, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí ředitelky odboru ekonomického Generálního ředitelství vězeňské služby České republiky ve věcech služebního poměru ze dne 24.5.2013 a bylo tak potvrzeno rozhodnutí, podle něhož žalobci jako bývalému příslušníkovi zanikl dnem 5.11.2013 nárok na příspěvek za službu.

Žalobce v podané žalobě namítl, že ve věci již rozhodl Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 5.4.2013, čj: 5Ca 242/2009 - 48, jímž uložil žalované povinnost ve lhůtě třiceti dnů od právní moci rozsudku rozhodnout o žádosti žalobce o přiznání výsluhového příspěvku ode dne zastavení jeho výplaty. Žalovaná rozhodla ve věci až dne 30.9.2013, rozhodnutí bylo žalobci doručeno dne 10.10.2013. Podle názoru žalobce se žalovaná vůbec nevypořádala s rozhodnutím Ministerstva spravedlnosti, které správně rozhodlo, že se žalobce

nerozhodl o volbě mezi starobním důchodem a příspěvkem za výsluhu. Taková možnost totiž žalobci vůbec nebyla dána a byl poučen pracovníky žalované, že buď si požádá o starobní důchod, nebo nebude pobírat nic. Pokud tedy žalovaná argumentuje tím, že žalobce sám požádal o přiznání starobního důchodu (dokonce opakovaně) na předepsaném tiskopisu, pak jde o matení pojmů a žalovaná mistrně manipuluje se skutečným stavem. Bylo by nelogické, aby se žalobce sám vědomě finančně poškodil, když částečný invalidní důchod byl zhruba ve výši 3.500,-Kč měsíčně, příspěvek za výsluhu činil částku kolem 10.000,-Kč a starobní důchod činí částku 7.844,-Kč.

Žalobce namítal, že volbu neprovedl a podání žádosti o důchod v situaci, ve které se žalobce nacházel, nebylo volbou ve smyslu ustanovení § 118 odst.2 zákona č. 186/1992 Sb., o služebních poměrech příslušníků Policie České republiky, ve znění účinném do dne 31.12.2006. V situaci, kdy Vězeňská služba České republiky možnost volby nepřipouštěla, ocitl by se příslušník, který ukončil služební poměr dosažením důchodového věku, fakticky bez jakéhokoli příjmu.

Žalovaný ve vyjádření k podané žalobě namítl, že všechny rozhodné skutečnosti daného případu jsou relevantně konstatovány, vysvětleny a v souladu s ustanovením § 181 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů, uvedeny v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí. S ohledem na jednotnou, ucelenou a konstantní judikaturu správních soudů již není pochyb o tom, že nárok na příspěvek za službu zaniká dnem vzniku nároku na důchod na základě podání žádosti o starobní důchod a existuje možnost volby tím, kdo jej má pobírat, mezi příspěvkem za službu a starobním důchodem. Nárok na příspěvek za službu podle ustanovení § 116 odst.4 zákona zaniká pouze v případě, že policista při souběhu nároku na starobní důchod a na příspěvek za službu

1. Zvolil podle ustanovení § 118 odst. 2 zákona o služebním poměru pobírání důchodu,
2. Uplatnil žádost o tuto dávku,
3. Vznik nároku na důchod byl deklarován správním rozhodnutím.

Všechny tři skutečnosti byly v případě žalobce splněny. Žalobce prokazatelně podáním žádosti o důchod zvolil pobírání důchodu, svoji žádost oficiálně podal a ve věci bylo vydáno správní rozhodnutí, byť zmíněné rozhodnutí ministryně spravedlnosti tato fakta v rozporu s realitou zpochybňuje. Nárok na příspěvek za službu podle ustanovení § 116 odst. 4 zákona o služebním poměru zaniká pouze v případě, že policista při souběhu nároku na starobní důchod a na příspěvek za službu zvolil pobírání důchodu, uplatnil žádost o tuto dávku a vznik nároku na důchod byl deklarován správním rozhodnutím. Samotná skutečnost, že správní úřad vydal své rozhodnutí na základě nesprávného právního názoru by ještě nemusela vést bez dalšího ke zrušení rozhodnutí, bylo-li by ve výsledku správné a netrpělo by jinou vadou způsobující nezákonnost. Žalobce uplatnil nárok na starobní důchod, starobní důchod mu byl přiznán a uplatněním volby starobního důchodu mu zanikl nárok na příspěvek za službu. Žalobce již v srpnu 2003 neformálně požádal o starobní důchod po dovršení věku 55 let, řádně uvážil všechny okolnosti a s vědomím si všech důsledků pro něho z toho plynoucích. Protože žádost žalobce ze dne 18.8.2003 primárně směřovala k tomu, aby žalobci nebyl vyplácen částečný invalidní důchod a sama žádost o starobní důchod nebyla formálně podána na předepsaném tiskopise, byl žalobce vyzván k sepsání oficiální žádosti o starobní důchod, což učinil dne 9.9.2003. Tímto jednostranným právním úkonem jednoznačně a právně závazně deklaroval svoji volbu, aby mu s účinností ode dne 6.11.2003, kdy dovršil 55

let věku, byl přiznán starobní důchod. Z uvedeného vyplývá, že žalobou napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu s právními předpisy.

Z obsahu spisového materiálu, který byl soudu předložen žalovaným správním úřadem, byly zjištěny následující, pro rozhodnutí ve věci samé podstatné skutečnosti:

Rozhodnutím ze dne 17.10.1995 byl žalobci přiznán příspěvek za službu podle zákona č. 186/1992 Sb. Dne 18.8.2003 žalobce požádal žalovaného o zastavení vyplácení částečného invalidního důchodu a o přiznání starobního důchodu. Rozhodnutím ze dne 30.9.2003 byla žalobci přiznána s účinností ode dne 29.4.2003 nová výše částečného invalidního důchodu s tím, že na základě volby žalobce nebude vyplácen, ale žalobce bude nadále pobírat příspěvek za službu. Rozhodnutím ředitelky odboru ekonomického Generálního ředitelství vězeňské služby České republiky ze dne 14.10.2003 byla žalobci podle ustanovení § 116 odst.4 zákona č. 186/1992 Sb. zastavena výplata přiznaného příspěvku za službu s účinností ode dne 6.11.2003 s odůvodněním, že mu od uvedeného dne vznikl nárok na starobní důchod. Následně byl žalobci s účinností ode dne 6.11.2003 přiznán starobní důchod.

Podáními ze dne 8.3.2005 a 19.10.2009 se žalobce obrátil na Vězeňskou službu České republiky s požadavkem na přiznání vyplácení příspěvku za službu a dopočtení a doplacení rozdílu.

Rozhodnutím ředitelky odboru ekonomického Generálního ředitelství vězeňské služby České republiky ze dne 14.10.2003 byla žalobci zastavena výplata přiznaného příspěvku za službu od 6.11.2003, toto rozhodnutí bylo v přezkumném řízení zrušeno rozhodnutím ministryně spravedlnosti ze dne 30.9.2009 s odůvodněním, že žalobce neprovedl volbu mezi oběma nároky, neboť mu nebyla umožněna.

Rozhodnutím ředitelky odboru ekonomického Generálního ředitelství vězeňské služby České republiky ve věcech služebního poměru ze dne 24.5.2013 bylo rozhodnuto o tom, že žalobci jako bývalému příslušníkovi zanikl dnem 5.11.2003 nárok na příspěvek za službu.

Proti uvedenému rozhodnutí podal žalobce včasné odvolání, v němž argumentoval shodně jako v podané žalobě a požádal, aby odvolací orgán zrušil napadené rozhodnutí a sám rozhodl o dopočtení a přiznání výsluhového příspěvku zpětně v plné výši včetně všech valorizací s tím, že rozdíl mezi dosud vyplaceným důchodem a přiznaným výsluhovým příspěvkem bude obratem zaslán na účet bývalého příslušníka. Zároveň měl odvolací orgán současně rozhodnout o tom, že odvolateli bude výsluhový příspěvek nadále vyplácen v souladu s platnými právními předpisy.

O podaném odvolání rozhodl generální ředitel Vězeňské služby České republiky žalobou napadeným rozhodnutím ze dne 30.9.2013, jímž odvolání žalobce zamítl a rozhodnutí ředitelky odboru ekonomického Generálního ředitelství vězeňské služby České republiky ve věcech služebního poměru ze dne 24.5.2013 potvrdil se závěrem, že otázkou vztahů ustanovení § 116 odst. 4 a § 118 odst. 2 bývalého služebního zákona a jejich výkladem ve vzájemné souvislosti se opakovaně zabývaly správní soudy. Odkázal na bohatou judikaturu ohledně posouzení otázky, zda k souběhu nároku na starobní důchod a na příspěvek za službu může dojít a zda oprávněný může uplatnit právo volby ve smyslu ustanovení § 118 odst.2 bývalého služebního zákona. Podle uvedené judikatury nárok na příspěvek za službu podle ustanovení § 116 odst.4 zákona o služebním poměru zaniká pouze v případě, že policista při

souběhu nároku na starobní důchod a na příspěvek za službu zvolil podle ustanovení § 118 odst.2 téhož zákona pobírání důchodu, uplatnil žádost o tuto dávku a vznik nároku mu byl deklarován správním rozhodnutím. Uvedené předpoklady byly v daném případě splněny a proto bylo žalobou odvoláním napadené rozhodnutí jako věcně správné potvrzeno.

Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí a jemu předcházející řízení před služebními funkcionáři obou stupňů z hlediska žalobních námitek, uplatněných v podané žalobě a při přezkoumání vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání napadeného rozhodnutí (ustanovení § 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů – dále jen s.ř.s.). Vzhledem k tomu, že žádný z účastníků řízení výslovně nepožádal o nařízení ústního jednání, vyjádřili tím žalobce i žalovaná souhlas se zamýšleným postupem soudu rozhodnout ve věci samé bez nařízení ústního jednání. Z tohoto důvodu Městský soud v Praze postupoval podle ustanovení § 51 odst.1 s.ř.s. a o podané žalobě rozhodl, aniž ústní jednání nařizoval. Věc soud posoudil takto:

Žalobce se podanou žalobou domáhal přezkoumání a zrušení žalobou napadeného rozhodnutí, jímž bylo pravomocně rozhodnuto o tom, že žalobci jako bývalému příslušníkovi Vězeňské služby České republiky zanikl ke dni 5.11.2013 nárok na příspěvek za službu.

Žalobce v podané žalobě namítl, že žalovaná se vůbec nevypořádala s rozhodnutím Ministerstva spravedlnosti, které správně rozhodlo, že se žalobce nerozhodl o volbě mezi starobním důchodem a příspěvkem za výsluhu. Taková možnost totiž žalobci vůbec nebyla dána a byl poučen pracovníky žalované, že buď si požádá o starobní důchod, nebo nebude pobírat nic. Pokud žalovaná argumentuje tím, že žalobce sám požádal o přiznání starobního důchodu (dokonce opakovaně) na předepsaném tiskopisu, pak jde o matení pojmů a žalovaná mistrně manipuluje se skutečným stavem. Žalobce považuje za nelogické, aby se sám vědomě finančně poškodil, když částečný invalidní důchod byl zhruba ve výši 3.500,-Kč měsíčně, příspěvek za výsluhu činil částku kolem 10.000,-Kč a starobní důchod činí částku 7.844,-Kč.

Městský soud v Praze dospěl po provedeném řízení k názoru, že uvedená žalobní námitka není důvodná. Pokud žalobce v podané žalobě namítal, že volbu neprovedl a podání žádosti o důchod v situaci, ve které se žalobce nacházel, nebylo volbou ve smyslu ustanovení § 118 odst.2 zákona č. 186/1992 Sb., o služebních poměrech příslušníků Policie České republiky, ve znění účinném do dne 31.12.2006, je tato argumentace v rozporu s obsahem spisového materiálu, který byl soudu předložen žalovaným správním úřadem. Z něho totiž vyplývá, že v dopise ze dne 18.8.2003 žalobce uvádí, že se dozvěděl o tom, že nelze pobírat jak částečný invalidní důchod, tak zároveň i příspěvek za službu a proto žádá o zastavení výpočtu a vyplácení částečného invalidního důchodu a požaduje, aby mu byl nadále vyplácen pouze příspěvek za službu. Zároveň žalobce uvedl, že dne 6.11.2003 dovrší 55 let věku a vznikne mu tak nárok na starobní důchod. Požádal proto o vyplácení starobního důchodu v uvedené době a ve vypočtené výši.

Z uvedených skutečností žalovaný po právu dovodil, že žalobce již dne 18.8.2003 neformálně požádal o starobní důchod po dovršení věku 55 let, že uvážil veškeré okolnosti a že si byl vědom důsledků, které pro něho z této volby vyplývají. Uvedený závěr je podpořen i dalším jednáním žalobce, který poté, co byl vyzván k podání žádosti o starobní důchod na předepsaném tiskopise, formálně požádal o přiznání starobního důchodu dne 9.9.2003, čímž jednostranně a závazně deklaroval, že počínaje dnem 6.11.2003, kdy dovrší 55 let věku, volí vyplácení starobního důchodu.

Městský soud v Praze vycházel z odůvodnění rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17.8.2006, č.j. 3As 14/2006 – 115, dostupného na www.nssoud.cz, z něhož vyplývá, že ustanovení § 118 odst. 2 zákona č. 186/1992 Sb. předpokládalo souběh nároku na příspěvek za službu a na starobní důchod a dávalo oprávněné osobě právo volby mezi těmito dávkami. Vznikl-li proto – jako v nyní posuzovaném případě – poživateli příspěvku nárok na starobní důchod, je oprávněn provést volbu mezi příspěvkem a starobním důchodem. Nejvyšší správní soud v odůvodnění uvedeného rozsudku jednoznačně konstatoval, že starobní důchod si oprávněný zvolí podáním žádosti o přiznání nebo vyplácení důchodu. Jsou-li splněny podmínky nároku na starobní důchod i na jeho výplatu a oprávněný podáním žádosti o důchod zvolí starobní důchod, zanikne jeho nárok na příspěvek a volbu již nelze opakovat. Naopak zvolí-li oprávněný příspěvek, může o starobní důchod požádat i později, neboť to žádný zákon nevylučuje. Podle již konstantní judikatury správních soudů nelze ignorovat zákonem dané právo volby mezi nárokem na příspěvek a na starobní důchod.

Namítal-li žalobce v podané žalobě, že se žalovaná vůbec nevypořádala s rozhodnutím Ministerstva spravedlnosti, které správně rozhodlo, že se žalobce nerozhodl o volbě mezi starobním důchodem a příspěvkem za výsluhu, není tato námitka rovněž důvodná. Obsahem i důsledky vydaného rozhodnutí ministryně spravedlnosti ze dne 30.9.2009, č.j. 727/2008-OJ-SO-3, se žalovaný odvolací správní úřad zabýval v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí na stranách 4 a 5. Dospěl k závěru, že odůvodnění rozhodnutí ministryně spravedlnosti vůbec neřeší otázku dvou odlišných právních režimů při vydávání jednotlivých rozhodnutí, tj. rozhodnutí vydávaná v režimu zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů a rozhodnutí vydávaná v režimu bývalého služebního zákona č. 186/1992 Sb. a následně i zákona č. 361/2003 Sb. V rozporu s výše konstatovanou judikaturou Nejvyššího správního soudu opomenula ministryně spravedlnosti ve svém rozhodnutí při závěru, že žalobce volbu mezi příspěvkem za službu a starobním důchodem neprovedl a nebylo mu to ani umožněno, rozhodné skutečnosti, tj. podání neformální žádosti žalobce o starobní důchod ze dne 18.8.2003 a formální žádost ze dne 9.9.2003, což způsobilo neřešitelný rozpor s již vydaným rozhodnutím ze dne 21.10.2003, kterým byl žalobci ode dne 6.11.2003 přiznán starobní důchod a toto pravomocné rozhodnutí, vydané v režimu zákona o důchodovém pojištění a nikoli v režimu služebního zákona, nebylo nikdy napadeno řádným ani mimořádným opravným prostředkem ani zrušeno jiným způsobem.

Žalovaný odvolací správní úřad se podle názoru městského soudu ve správním řízení zabýval všemi rozhodnými skutečnostmi a dostatečně podrobně, určitě a srozumitelně se vypořádal se všemi zjištěnými skutečnostmi. Městský soud v Praze neshledal žalobní námitky důvodnými a nezjistil ani přezkoumáním napadeného rozhodnutí a jemu předcházejícího řízení z úřední povinnosti žádné vady řízení, které by měly za následek nezákonnost či věcnou nesprávnost napadeného rozhodnutí. Na základě výše uvedeného odůvodnění Městský soud v Praze dospěl k závěru, že žaloba nebyla podána důvodně a proto ji postupem podle ustanovení § 78 odst.7 s.ř.s. jako nedůvodnou zamítl.

O nákladech řízení rozhodl soud podle ustanovení § 60 odst.1 s.ř.s., podle něhož žalobce, který neměl ve věci úspěch, nemá právo na náhradu účelně vynaložených nákladů v řízení a žalovaný správní úřad, jemuž by právo na náhradu účelně vynaložených nákladů podle výsledku řízení náleželo, žádné náklady řízení nad rámec běžných činností správního úřadu nevykázal ani neuplatňoval. Z tohoto důvodu Městský soud v Praze vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u ě n í

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst.1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 23.července 2014

JUDr. Hana V e b e r o v á ,
předsedkyně senátu